

Pryč s tou lahví! Je zbytečná

10. července 2009 0:00 Mladá fronta Dnes

Světlem se šíří móda: odmítání balené vody. A v Austrálii ji nyní zakázalo celé město

Washington, Praha - Třídíte odpad? Skvělé. Přestali jste kouřit? Bravo. Šetříte na solární panely? Výborně.

Avšak pozor - kdo chce jít s módou, musí nyní bojovat s lahví. Plastovou (případně skleněnou) lahví.

Nejdále v novém trendu došlo několikatisícové městečko Bundanoon, ležící asi 160 kilometrů jižně od Sydney. Stalo se totiž prvním místem na světě, které tento týden zakázalo místním obchodníkům prodej balené vody. Důvod? Řečeno v kostce: voda z kohoutku je stejně dobrá. A plast, v němž je tekutina ukryta, je ošklivá chemikálie škodící životnímu prostředí.

„Nejsme parta šílených ekologů, chceme jen ukázat, že se jako komunita dokážeme dohodnout na něčem, co dává smysl a je prospěšné,“ citovala australská média Huwa Kingstona, jednoho z organizátorů kampaně. „Neříkáme, že veškerá balená voda je k ničemu, ale my ji nepotřebujeme - máme tu skvělou vodu z vodovodu,“ dodal.

Zákaz je svým způsobem symbolický - žádná „vodní policie“ v městečku s dvěma a půl tisíci lidmi nevznikne a několik desítek obchodníků a restaurátérů nečeká za porušení zákazu žádný drastický postih - kromě ostudy. Proto již dali najevo, že se podřídí, neboť návrh má podporu drtivého procenta občanů.

A co místo balené vody? Nic - jinými slovy: vodu z kohoutku. Místní už vymýšlejí, jak majitelům kaváren, hospod a prodejen potravin pomohou dohnat ztracený zisk tím, že jim dají možnost prodávat lahve na více použití. Za drobný poplatek si u nich pak lidé načepují filtrovanou vodu z obecního vodovodu. Nebo si ji zdarma naplní u veřejného kohoutku, obdoby dřívějších městských kašen.

Co je v té lahví?

Tento týden výrobci dostali v Austrálii ještě jeden zásah: stát Nový Jižní Wales zakázal, aby jakékoliv finance z jeho rozpočtu šly na nákup plastových lahví s vodou. Pohled na jednací místnosti plné bloků a PET lahví tak definitivně zmizel z každodenního života.

„Plastové lahve jsou všude, ničí naše prostředí,“ prohlásil tamní premiér Nathan Rees. „Nezapomínejme, že k výrobě plastové lahve o obsahu šesti deci potřebujete dvě deci ropy.“

K tomu samému se již v minulosti odhodlalo asi 70 amerických měst a obdobná vlna se šíří i v jiných zemích světa, kde státní instituce odmítají utrácet za „předraženou vodu“. Výrobci se ovšem této kampani brání a tvrdí, že jde o další z výstřelků aktivistů, neboť lidé mají mít možnost volby. Lidé podle nich o to více sáhnou po jiných tekutinách, většinou s vysokým obsahem cukru. Další frontu války proti vodě v plastu otvírají američtí zákonodárci. V noci na včerejšek Kongres jednal o přípravě zákonů regulujících trh s tímto produktem.

Proč? Původ vody je prý často nejasný, na rozdíl od jiných produktů, kde jsou výrobci nuceni přesně udávat mnoho informací. V debatě zazněl také překvapivý údaj: odhaduje se, že až čtvrtina těchto „přírodních“ či „pramenitých“ vod ve skutečnosti není tím, za co se vydává - a jde o obyčejnou vodu z kohoutku naplněnou do lahve a prodávanou s astronomickou přírůžkou.

„Nevím, odkud voda je, a nevím tedy ani to, zda můžeme zcela věřit její kvalitě,“ citovala média kongresmana Barta Stupaka.

Zkrátka: kvalita balené vody je prý trochu na vodě.

* Láhev v. kohoutek

Omezování konzumace balené vody se postupně šíří do mnoha zemí. Hlavní argument zní: je to drahé a vlastně zbytečné.

„Obyčejná voda z kohoutku“ zaznamenává vítězný návrat například v Londýně - britská vláda chce postupně omezit lahve na všech svých ministerstvech, na několika se to již stalo. V USA se obdobná opatření též dostávají do módy, letos v květnu guvernér státu New York David Paterson zakázal všem svým podřízeným utrácet státní peníze za balenou vodu. Další místa budou následovat.

Některé londýnské luxusní restaurace nabízejí svým hostům přefiltrovanou vodu v elegantních karafách. Chcete bublinky? Není problém, na místě vám do vody namíchají i oxid uhličitý.

„Obyčejná voda“ je kvalitní i v Česku. Rozsáhlý test MF DNES vloni potvrdil, že ve všech regionech teče z kohoutku kapalina velmi dobré kvality, která je - což rádi zdůrazňují vodárny - kontrolována přísněji než například potraviny jako chleba či ovoce.

Autor:

JAN RYBÁŘ